Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 251. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 2-го ГРУДНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 2, 1980 No. 251. VOL. LXXXVII.

Проф. д-р Ярослав Рудницький — новий голова Уряду УНРеспубліки в екзилі

Мюнхен, Німеччина (УІБ). — З уваги на потребу реорганізації праці органів Державного Центру Української Народньої Республіки в екзилі і на деякі розходження в поглядах щодо згаданої реорганізації з дотеперішнім головою Уряду УНР, д-р Т. Леонтій подався до димісії. Президент УНРеспубліки Микола Лівицький іменував 15-го листопада 1980 року на підставі статті 17, п. 3 і статті 31 Тимчасового закону УНР проф. д-ра Ярослава Б. Рудницького на становище голови Уряду УНРеспубліки з завданням його становища керівника Ресорту Зовнішніх справ. На підставі внесення нового голови Уряду, всі дотеперішні члени Уряду і їх заступники затверджені декретом Президента УНРеспубліки на їх дотихчасових становищах,

а саме: заступника голови Уряду — Стефанія Букшована, П. Лимаренко і О. Сосна; члени Уряду — М. Липовецький, О. Лисяк, ген. К. Мандзенко, Т. Онуферко, У. Самчук, В. Федорончук, М. Шпитко і А. Широкостеп; заступники членів Уряду — Р. Богатюк і К. Луценко. Новий голова Уряду застеріг за собою право доповнень чи змін у розподілі ресортів, але щойно в 1981 році.

Даватимуть Курс української мови і літератури

Лос Анджелес, Каліф. — Департамент слов'янських мов і літератури при Каліфорнійському університеті інформує, що починаючи від весняного кварталу 1981 року цей університет включатиме у своїй програмі також виклади з української мови і літератури, перший раз в історії цієї престижевої школи. Лекції будуть відбуватися в англійській мові і обговорюватимуть твори І. Котляревського, Т. Шевченка, І. Франка, Л. Українки, П. Тичини й інших. Студенти і зацікавлені особи можуть телефонувати до департаменту за ближчими інформаціями на число (213) 825-2676.

Викладачем на курсах буде д-р Роберт Б. Климаш з Вінніпегу та лектори-гості, які відвідуватимуть Каліфорнійський університет на протязі року. Д-р Климаш викладав українську мову і літературу на різних університетах, включно з Гарвардським. Під час свого побуту в Каліфорнії він даватиме також курси про український фольклор та фольклор інших слов'янських народів в Північній Америці.

Курінь „Ті, що греблі рвуть" відбув річну раду

Союзівка (ро, ога). — Курінь старших пластунок „Ті, що греблі рвуть" відбув свою річну раду тут від п'ятниці до неділі 14-16 листопада. У раді взяли участь членки й кандидатки до куреня зі стейтів Ню Йорк, Ню Джерзі і Пенсильвенії.

До новообраного проводу куреня ввійшли: Марта Кузьмович — курінна, Христя Винник — заступниця курінної, Роксоляна Пенцак — писар, Леся Кащак — скарбник, Леся Лебедь — парламентар, Аріяна Кордуба і Марта Чайківська — редактори курінної газети, Людмила Яворська — хронікар, Доня Савчук — ховрунжа.

Традиції „Тих, що греблі рвуть" є базовані на „Лісовій Пісні" Лесі Українки та на західньоукраїнському фольклорі.

Курінь в ЗСА нараховує приблизно 50 членок і кандидаток. Найбільший осередок куреня п.н. „Бистриця" є в Ню Йорку та Ню Джерзі. Цей осередок очолює Марта Кушнір, а його писарем є Марта Іванчишин — обидві були вибрані на цій посту під час ради.

Під час ради членки також схвалили деякі зміни статуту, заплянували курінну діяльність на 1980-81 роки і підвищили ступені кандидаток до куреня.

У п'ятницю увечері, перед офіційним відкриттям ради відбулися сходини всіх повноправних членок куреня та прийнято в ряди членок трьох кандидаток: Марійку Порфітко, Роксоляну Пенцак і Аріяну Кордубу.

У 1981 році курінь плянує відбути раду під час доовгого вікенду з нагоди Дня Колюмба.

У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРЕДСВЯТОЧНА ЗУСТРІЧ

Філядельфія, Мелроз Парк, Па. (А. М.). — За заходом заслоною в 1979 році появилася нова книга Ліни Костенко. Написавши великий віршовий роман „Маруся Чурай", Ліна Костенко увіковічнила постать незабутньої дівчини — українки Марусі Чурай.

Щоб запізнатися з красою цього роману, Союз Українок Америки, Відділ Філядельфійської Округи, влаштовують передсвяточну зустріч з участю акторки Евеліни Белюц, музичний супровід Романа Бородієвича. Ведуча вечора — Віра Кліш.

Художнє читання уривків, з нововиданого історичного роману „Маруся Чурай" — Евеліна Белюц. Акторка співатиме теж пісні Володимира Івасюка і Романа Бородієвича. В програмі — вірші та гуморески.

Імпреза відбудеться у неділю, 7-го грудня цього року о год. 3:30 по полудні в залі церкви Благовіщення при Олд Йорк і Валей вулицях у Мелроз Парку.

Після програми — виграш мистецьких картин, несподіванки і добірний буфет. Вступ — 5 дол., пенсіонери — 3 дол.

В САН САЛЬВАДОРІ, столиці республіки Сан Сальвадор, велика група озброєних людей напала на приміщення Єзуїтів, у яких міститься ведена ними школа. Напасники знайшли в тих приміщеннях коло 25 людей, яких вони забрали зі собою. Серед тих людей всім є лідерами лівого Демократичного революційного фронту. У той самий час інша група озброєних напасників напала на приміщення організації, яка займалася правною допомогою тим, що не могли позволити собі на власного оборонця, та обороною людських прав. Осіб забраних з єзуїтських приміщень, а серед них президента того лівого Демократичного фронту, вивезено в невідомому напрямі. Зайнтерпельовані у справі тих нападів урядові чинники заявили, що їм про це нічого невідомо, а публічна опінія загально переконана, що це вчинки правих організацій, які беруть активну участь у поборюванні лівих і вже доконали чимало вбивств своїх політичних противників.

Сирія скріплює війська на кордоні з Йорданією

Амман, Йорданія. — Згідно з потвердженими інформаціями сирійський президент видав наказ уже третій сирійській дивізії відійти на границю з Йорданією.

Офіційні сирійські чинники загрозили збройною інвазією на йорданську територію, якщо уряд Йорданії не зліквідує вишкільних таборів і оперативних осередків Мусулманського братерства, яке веде терористичну боротьбу з урядом президента Сирії Гафеза аль-Ассада.

Король Савдійської Арабії Халід вислав свого брата, князя Абдуллаха, другого заступника прем'єра Савдійської Арабії, на посередника до Сирії, щоб не допустити до чергового збройного конфлікту між арабськими державами.

У відповідь на концентрацію сирійських військ на границі Йорданії, та країна також почала зміцнювати свої сили, а на мобілізацію резерв сирійських збройних сил відповіла мобілізацією своїх. Король Йорданії Гуссейн відвідав свої сконцентровані на границі з Сирією війська, де у своїх виступах перед вояками і їхніми штабами підкреслив конечність у випадку сирійського нападу битися до останнього набою. „Йорданія ніколи не заатакує свого арабського брата, але втне руки тому, хто її заатакує," — сказав він.

Сирійські війська значно перевищують числом йорданські, але в попередньому збройному нападі Сирії на Йорданію в 1970 році в час ліквідації Йорданією збройних баз Палестинської Визвольної Організації на терені Йорданії, Йорданські війська відбили наступ сирійських і завдали їм дошкульних втрат.

Канцлер Шмідт підкреслює ідентичність поглядів з Регеном

Бонн, Західня Німеччина. — Канцлер Гельмут Шмідт здав звіт перед західньонімецьким парляментом зі своєї поїзди до ЗСА та зі зустрічів з керівниками американської політики на чолі з президентом електом Рональдом Регеном. У своєму звіті він підкреслив, що в найважливіших питаннях оборони вільного світу його погляди ідентичні, або близькі до поглядів Регена. Він також потвердив, що Західня Німеччина мусить виконати свої зростаючі зобов'язання в світі серед загрозливих політичних і економічних труднощів.

Відносини між президентом Джіммі Картером і канцлером Шмідтом не були гармонійні. Шмідт нераз публічно негодував проти круних поворотів у політиці Картера та заперечував доцільність різних його потягнень. Щоїхи на розмови до Вашінгтону, Шмідт заздалегідь звернув увагу на гіршаюче господарське положення в Західній Німеччині та на потребу, яка на його думку виникла у зв'язку з цим, зменшити прийняті на себе зобов'язання в дозброєнні вільного світу. Після розмов у Вашінгтоні і зустрічі з Регеном він, повернувшись домів, вже не згадував про гіршаюче господарське положення і зумовлене з ним зменшення видатків на оборону, але навпаки підкреслив готовість свого уряду виконати повністю ті свої обов'язки, які лежать на Німеччині.

Шмідт звернув увагу, що ціллю світової політики Західньої Німеччини було і залишиться забезпечення миру та зменшення збройневих видатків, які ослаблюють господарські можливості різних країн, а головно індустріяльних держав Заходу. Тому треба змагати до обмежень в нуклеарному озброєнні тих держав, що посідають нуклеарну зброю. В цій ділянці від погоджується з Регеном і Західня Німеччина, ведена його урядом, буде підтримувати уряд ЗСА у його розмовах в справі обмежених атомових зброєнь. Ідеться про текст договору САЛТ II, в якому Реґен вимагає значних змін.

У світі

І В ЮҐОСЛАВІЇ КОМУНІСТИЧНА ВЛАДА відкинула прохання вчених і літераторів дозволити їм видати позацензурний журнал. Професор Дюбомир Тадіч та письменник Добрика Косік зорганізували ширшу акцію для видавання такого журналу, а коли дістали згоду на авторську участь відповідного числа авторів, звернулися до урядових установ за дозволом видавати незалежний літературно-науковий журнал. У своєму листі вони схарактеризували той журнал як „незалежний і критичний", але уряд і партія відхилили їхнє прохання „з ідеологічних і політичних мотивів.".

ЗЕНКО СУЗУКІ, прем'єр японського уряду і лідер Ліберальної демократичної партії, яка в останніх виборах до парляменту здобула велику більшість голосів, знов обраний на лідера тієї партії і прем'єра. Це забезпечує тяглість політики Японії на дальших чотири роки, бо щойно 1984 року будуть чергові парляментарні вибори. Теоретично когось іншого може конференція партії обрати лідером за два роки, але таких виглядів немає. Бо рішуча політика Сузукі, оперта на всебічному зміцнюванні Японії і збільшуванні її оборонного потенціялу має загальне схвалення.

НАЙМЕНША ПІД ОГЛЯДОМ КІЛЬКОСТИ населення провінція Канади Нюфавндленд увійшла в найгостріший конфлікт з федеральним урядом в Оттаві й робить заходи, щоб уряд Великобританії не погодився на нову конституцію Канади. Провінція Нюфавндленд має 500,000 населення та дотепер дуже убога і у великій мірі підтримувана вона засобами федерального уряду. Останньо відкрито великі можливості знайти поважні джерела нафти в прибережних водах острова Нюфавндленду і власне ці майбутні нафтові запаси стали кісткою незгоди з федеральним урядом. Губернатор провінції Браєн Пекфорд, наймолодший віком серед канадських губернаторів, обстоює погляд, що провінційному урядові належиться повнота влади й господарки майбутнім нафтою. Федеральний уряд обстоює букву обов'язуючого закона, який каже, що юрисдикція і власництво морських просторів при берегах Канади належать федеральному урядові, тобто всім канадцям. Губернатор Пекфорд не загрожує сепарацією ні сецесією, як це роблять інші канадські провінції, але, забувавши про дотеперішні субвенції Оттави, завдяки яким провінція існувала, заперечує всякі права федеральних установ.

Політична криза в Ізраїлі поглиблюється

Єрусалим, Ізраїль. — Три останні вотуми недовір'я, зголошені проти прем'єра Менахема Бегіна і його уряду, уряд виграв трьома голосами більшости, але це не врятувало його від дальших клопотів, які можуть закінчитися також його упадком. У голосуванні над тими вотумами недовір'я один із провідних членів партії Бегіна голосував проти нього. Тим членом був Езер Вайцман, донедавна найближчий співробітник Бегіна, передбачуваний на його наслідника і член його кабінету на пості міністра оборони, якого Бегін, у висліді глибоких суперечностей, недавно здимісіював. Після голосування проти власної партії і веденого нею уряду органи партії виключили Вайцмана зі складу її членів.

Партія Герут, яку веде Бегін, а яка постала на фундаменті веденої ним бойової організації Іргун Цвай Лєумі, сама більшости в парляменті не має, але вона є основою дуже крихкої коаліції. В тій коаліції приєдналися до неї праві релігійні угрупування та ті елементи, що співпрацювали з Бегіном у часі підпільної визвольної боротьби. Після усунення Вайцмана коаліція втратила більшість у парляменті й має 60 депутатів на 120 членів парляменту. Не маючи парляментарної більшости, Бегін і ведена ним коаліція тратять формальноправну основу для свого коаліційного уряду. Тим більше, що один із членів тієї коаліції — Абрагам Меламед з Національної релігійної партії — заявив, що відтепер у всіх голосуваннях буде голосувати проти уряду Бегіна, бо, на його думку, той повинен уступити.

Речник опозиційної Партії праці, яка від постання Ізраїля аж до останніх парляментарних виборів, у яких перемогла коаліція Бегіна, очолювала ізраїльський уряд, Моше Шагаль заповів, що в найближчих днях він внесе законопроєкт про негайне розв'язання парляменту й розписання нових виборів. Каденція теперішнього парляменту повинна тривати до осени наступного року й дотепер Бегін заявляв, що буде вести уряд до того часу й не погодиться на передчасне розв'язання парляменту й відбуття виборів.

Загальне положення ускладнюють різні факти, як наприклад, важка внутрішня боротьба в Партії праці, кандидатові на перемогу у виборах, заходи Вайцмана і Моше Даяна, героя воєн з арабами, заложити нову партію, розходження в інших партіях тощо.

В Америці

ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ МУСІЛИ ПОКИНУТИ СВОЇ житла в Каліфорнії в наслідок вогню і вітру, при допомозі якого вогонь швидко поширювався і тепер обіймає понад 45,000 акрів лісу. Від тяжких попечень досі загинуло шість осіб, а сотні були поранені. Крім того вогонь нищить по дорозі все, зокрема будинки, сади, літні ресорти, готелі тощо. „Ми боїмося не самого вогню, який можна до певної міри контролювати, але боїмося вітру сила якого 70 миль на годину і більше, перетворює пожар у справжнє пекло", — заявили однозгідно пожежники і ті особи, які були свідками, як кажуть місцеві газети „горіючої Каліфорнії".

СТАН ЗДОРОВ'Я ГУБЕРНАТОРА СТЕЙТУ Коннектикат Алли Грассо значно погіршився. Лікарі встановили, що пістряк охопив крім грудей також печінку, а може навіть інші частини тіла. Речник шпиталю у Гартфорді, Джеймс Батаглію, заявив, що Елла Грассо „людина сильної волі" і помимо хвороби не перестає цікавитися проблемами стейту, керуючи ними фактично із шпитального ліжка. Згідно з опінією спеціялістів від хвороби пістряка, Елла Грассо знаходиться під загрозою, бо печінку не можна рятувати.

БІЛЯ 2,000 НОВИХ КУБИНСЬКИХ ВТІКАЧІВ, які у числі 125,000 прибули до цієї країни на переломі 1979-80 років, сидять у в'язницях, бо вони були в'язнями на Кубі і Кастро без жадної застанови включив їх до числа втікачів. Тепер американські суди будуть, на підставі свідків, перевіряти їхні справи кожного зокрема, щоб встановити за які провини вони були суджені на Кубі. Слідство вже раніше виявило, що серед понад стотисячної маси є багато кримінальних елементів, які не тільки бажають продовжувати своє „ремесло" в ЗСА, але створюють серед втікачів атмосферу ненависти до американської системи.

В НАСЛІДОК ВЕЛИКОГО ПОЖАРУ В ГРЕНД готелі у Лас Вегас, Невада, який почався в кухні, а потім швидко перекинувся на інші поверхи, загинуло 86 осіб; сотні осіб зазнали поранень, а деякі ще й досі не віднайдено. Поліція та пожежна сторожа припускаї, що частина вбитих перебуває ще під руїнами готелю, головно на сходових клітках, якими 3,500 гостей намагалися втекти на зовні, коли перестали функціонувати винди. Дослідом виказують, що готель не мав відповідної протипожежної алярмової системи і тому тисячі осіб довідались про вогонь в готелі аж тоді, коли побачили власними очима дим чи полум'я. У зв'язку з цією катастрофою керівництва численних готелів не тільки в Неваді, але також в інших стейтах, зокрема у великих містах, вирішили поробити всі заходи, щоб оминути в будучому подібної катастрофи.

НОВООБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН перед виїздом на свою фарму у Санта Барбара, відбув ще одне засідання зі своїми найближчими співробітниками і взяв від них зобов'язання, що жаден з них не виявить перед кореспондентами прізвищ осіб, які були визначені на різні кабінетні пости в його уряді. Політичні спостерігачі уважають, що Реґен, який плянує знову відвідати Вашінгтон 8-го грудня ц.р., хоче сам проголосити склад свого кабінету, правдоподібно на окремій пресовій конференції. „Покищо, — заявив Реґен кореспондентам, — я їду на фарму і там фізично працюватиму на протязі кількох днів".

АЛЬЖИРСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ, яка привезла до Вашінгтону відповідь іранського уряду в справі американських закладників, закінчила дводенні розмови з американською делегацією, очоленою заступником державного секретаря Ворреном Кристофером. Альжирська делегація була в складі амбасадора Альжиру в Ірані Абдельками Хераїба, амбасадора Альжиру в ЗСА Редга Малєка і головного директора альжирського державного банку Схієра Мостефая. Після отримання доповідних, пояснень до американських пропозицій делегація відлетіла до Альжиру, а звідси має улетіти до Ірану.

ГЕН. П. ГРИГОРЕНКО ПОВЕРНУВСЯ З МАДРИДУ

Ню Йорк, Н. Й. (ЗПУГГ) — У вівторок, 25-го листопада цього року, повернувся з Мадриду голова Закордонного Представництва Української Гельсінкської групи П. Г. Григоренко, який перебував там від початку наради з питань безпеки і співпраці в Європі. Як свідчать широкі відгуки в пресі та багато очевидців, що також перебували там у складі різних делегацій і груп, правозахисна діяльність ЗПУГГ (П. Григоренко, Л. Плющ, Н. Строката і В. Малинкович) — в Мадриді була дуже успішною.

Петро Григоренко вважає найбільшим своїм успіхом створення Міжнародної Асоціяції для підтримки Гельсінкських груп. Почесним президентом Асоціяції обрано уславленого правозахисника академіка А. Сахарова, одним з віцепрезидентів — засновника Української Гельсінкської групи Миколу Руденка, діловим президентом — швейцарського професора Гофера.

Асоціяція затвердила „Маніфест" за проєктом П. Григоренка, а також звернення до Мадридської наради з вимогою виявити порушення Гельсінкських угод і назвати порушників, а також забезпечити право громадського контролю щодо виконання урядами Гельсінкських зобов'язань. Це останнє чітко випливає з пропозиції, викладеної в останньому документі Української Гельсінкської групи, про перспективу правозахисного руху — створення міжнародного координаційного центру правозахисних громадських груп, що міг би бути своєрідним варіянтом Організації Об'єднаних Націй, лігою громадської думки народів, а не урядів держав.

„Цей правозахисний координаційний центр, поклавши в свою основу інтереси Людини, її персональний добробут, як одиниці соціяльно-світового організму, керувався б у своїй роботі гуманістичними принципами, а не правовими регіональними постулатами, які завжди є вчорашнім днем людських змагань до соціяльної справедливости.

Такий центр міг би бути ідеальною школою вироблення загальнолюдських принципів гуманізму, їхнього повсюдного поширення всупереч регіональним правовим специфікам нелюдських диктатур, що визріли на тілі нашої планети, як її ракові пухлини".

Самозрозуміло, що Закордонне Представництво Української Гельсінкської групи братиме в роботі Асоціяції активну участь.

П. Григоренко змушений був повернутися до Америки раніше, ніж було заплянувано через погіршення здоров'я. Як тільки стан його здоров'я унормується, Закордонне Представництво плянує організувати його виступи-звіти для громадськости.

Генеральна асамблея ОН знов засуджує СССР

Ню Йорк, Н.Й. — Тут відбулося на пленумі Генеральної Асамблеї голосування в справі совєтського збройного нападу на Афганістан. Перед голосуванням представники СССР та деяких сателітів робили настирливі намагання стримати делегатів деяких країн в голосуванні проти Совєтського Союзу, але всі ці намагання скінчилися безуспішно й 111 делегатів засудили Москву й повторили свою попередню вимогу, щоб вона відтягнула свої війська з Афганістану. Делегати 22-ох країн були проти цього, а 12 стрималось від голосування. Дев'ять країн були неприсутні, або участи в голосуванні не брали.

Таке саме голосування відбулося в січні цього року на попередній Генеральній Асамблеї коротко після совєтського нападу на Афганістан. Тоді 104 делегації голосували за негайним відтягненням совєтських військ з Афганістану, 18 були проти, а інших 18 стрималося від голосування. В обидвох випадках не названо напасника, тобто Совєтського Союзу, щоб не дразнити росіян", а тільки вжито вислову „загранічні війська". Одначе теперішня резолюція слабша від попередньої, бо в ній пропущено слово „безумовного" (відтягнення).

В совєтських заходах не допустити до голосування за резолюцією головним їхнім противником був міністер закордонних справ Пакистану Ага Шагі. Обидві сторони зударилися на відтинку ісламських держав. Москва робила всі можливі спроби, щоб ісламські країни голосували проти резолюції, або принаймні стрималися, бож йшлося про їхній напад на ісламський Афганістан. Пакістан, один з лідерів ісламського світу, вимагав від інших ісламських країн, щоб вони стали на захист свого ісламського побратима. У висліді на 40 ісламських країн 31 голосували за прийняттям протисовєтської резолюції, а тільки дві проти (Сирія і Південний Ємен). Представники Ірану участи в голосуванні не брали, що дехто пояснює намаганням теперішнього уряду Ірану зблизитися з Москвою.

У „ФОКУСІ" — ДВАДЦЯТИСТОРІНКОВОМУ додатку — таблоїді з листопада 26-го — грудня 2-го до трьох тижневиків, які обслуговують Олстер кавнті в стейті Ню Йорк, де міститься славнозвісна вже оселя Українського Народного Союзу Союзівка, в часописах „Гуґенот Геральд", „Ситізен Геральд", „Стюарт Ситізен енд Елленвіл Джорнал", появилася на одностоірнковій обкладинці відома ілюстрація-дереворіз індика Якова Гніздовського до „Дня Подяки" з підписом великими літерами „Thanksgiving". На другій сторінці для пояснення обкладинки цього дуже почитного додатку до місцевої тижневої преси сказано, що цей „індик — дереворіз українського артиста-мистця Я. Гніздовського, скрашає на „День Подяки" меню обіду ресторану Українського Народного Союзу в Керґонксоні", і що використати цей твір дозволив Володимир Квас, директор оселі.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" приймати муть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00
UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P O Box 346, Jersey City, N.J. 07303

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Напруження триває

Не зважаючи на деяке тенденційне прикривання фактів про теперішні відносини З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу — факт залишається фактом, що між цими обидвома надпотугами триває напруження, а навіть тиха холодна війна, яка замінила політику детанту після того, як комуно-московські імперіялісти здійснили на очах цілого світу чергову аґресію, окупувавши силою понад стотисячної армії мирний Афганістан.

Сьогодні, при ширшому розгляненні цієї політики розрядки, якою ввесь час прикривалася Москва ведучи рівночасно підривну політику супроти ЗСА і її західніх союзників, питання московської аґресивности і, що дуже важне, недотримання умов Гельсінкської угоди, підписаної урядом СССР, афганське питання виринуло знову на повну ширину у Мадриді, бо західні, зокрема, американські політики, вже не промовчують „дразливих" питань, як це вони робили у Београді, а підносять його на міжнародних форумах і домагаються від совєтської сторони прилюдного вияснення.

У першу чергу, маємо тут на увазі виступи американських представників на Мадридській конференції для справ безпеки і співробітництва аж до половини лютого 1981 року. Спочатку форму совєтського імперіялізму і аґресії заатакував у Мадриді Ґріффін Белл, колишній головний прокуратор в Уряді президента Джіммі Картера, а тепер голова делеґації ЗСА на Мадридській конференції. У вівторок, 25-го листопада з подібним, але гострішим формою обвинуваченням виступив конґресмен Данте Б. Фасцелл, демократ з Флориди і голова Конґресової комісії для европейської безпеки, назвавши совєтську військову інвазію і окупацію Афганістану „криваво-брутальною репресією афганського народу, здійснюваною Совєтським Союзом при допомозі війська, і позбавляючи афганський народ свободи і незалежности". При тому конґресмен Фасцел заявив, що уряд СССР „потоптав усі принципи Гельсінкської угоди".

Совєтський маневр, стосований у перших днях Мадридської конференції і націлений на розбиття західніх делеґацій, зазнав поразки, бо після виступу Белла і Фасцелла репрезентанти урядів Західньої Німеччини, Великої Британії і Канади, просто підходили до мікрофонів і гостро критикували совєтську інтервенцію в Афганістані та виголошували промови, які потім совєтська сторона називала „антисовєтською пропаґандою". На підставі свідчення Фасцелла західня преса опісля реконструювала події з грудня 1979 року, у висліді чого виявилось, що комуністи застрілили тодішнього президента Афізуляга Аміна вже після того, як совєтська армія заатакувала його палац з метою посадити в ньому свого ставленика Бабрака Кармаля.

Очевидно, також російська сторона не залишається в боргу. Сьогодні совєтські пропаґандивні атаки на ЗСА — це проповідування суцільного ненависництва, наклепів та інсинуацій. Тому добре сталося, що в Мадриді ЗСА застосували тактику наступу, бо тільки таким способом вони здобудуть від Москви поступки. Якщо в будучому політика Заходу супроти СССР буде чітко визначена і якщо Захід підтримуватиме концепцію розвалу комуно-московської тюрми народів і побудови на її руїнах самостійних держав поневолених Москвою, то Захід зробить ще один переможний крок вперед у переможному поході проти світового зла, яке розсіває по всіх континентах Москва.

Володимир Душник

ПАПА У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Від відвідин Папи Західньої Німеччини ще не проминуло багато часу, тому ще завчасно аналізувати цю історичну подію. Але деякі загальні висновки вже можна зробити.

Від самого початку, відколи Папа прибув до Німеччини, він твердив, що його подорож має всеціло „пастирський і релігійний характер", та що він докладе старань, щоб зміцнити Католицьку Церкву в Німеччині та відновити зв'язки з Протестантськими Церквами та жидами. Такі цілі, звичайно, здобули відразу багато симпатій в країні, з народу якої вийшов Мартин Лютер, творець Реформації, та Адольф Гітлер, який почав Другу світову війну та, посередньо, довів до поширення совєтсько-московського панування у світі.

Але візита Папи, час до часу, виявляла також політичні мотиви та забарвлення коли, наприклад, по приїзді Папа сказав німецькому президентові Карлові Карстенові, що він прибув до Західньої Німеччини „віддати честь цілій німецькій нації", а фраза, що її багато німців уважає символічним кличем для підтримки закінчення післяво-

Але, коли метою Папи було зміцнити віру, допровадити до миру та загоїти давні рани, то вислідів покищо невидно, бо його високоблагородні слова впали на твердий камінь. Тому ще неясно чи його консервативні слова доброї волі вплинули дещо на злагіднення ворожнечі і антагонізмів, які є в Німеччині.

Католицька Церква в Західній Німеччині є одною з найбагатших Католицьких Церков у світі і є найсильнішим рупором всесвітньої харитативної діяльности Ватикану. Та останньо ця Церква дещо внутрі розхитана — зменшенням членства, спадом відвідин церви, різними контроверсіями з приводу доктринальних справ, як, наприклад, виступи німецького теолога професора Ганса Кюнга, який критикує Церкву — в справі виховання, абортів, жонатого священства тощо.

Екуменічний підхід до протестантів, який був в намірі Папи, також не зовсім виказався успіхами. Як відомо, цього року німецька Лютеранська Церква відзначує 450-річчя „Авгсбурзької Сповіди", саме яка започаткувала Протестантську Реформацію. У противагу цьому, німецька католицька ієрархія видала книжку для масового поширення, в якій змальовано Мартина Лютера — як „людину жорстокого характеру", і яка на ділі не внесла ніяких реформ, крім розколів у Церкві."

На прикінці свого перебування у Німеччині Папа зумів дещо заспокоїти протестантів в справі цієї книжки. Він навіть вшанував Лютера, посередньо, цитуючи основну концепцію, що спасення осягнути можна скорше сильною вірою ніж ділами.

Але з точки бачення німецьких протестантів Папа не виявив конкретних заходів для християнської єдности, як теж не виявив становища Ватикану в справі „Авґсбурґської Сповіди", яка і далі є центральною перешкодою для зближення між німецькими католиками і лютеранами.

Рівнож, відносини між німецькою Католицькою Церквою і західньонімецьким урядом значно погіршилися, коли це перед останніми німецькими виборами німецька католицька ієрархія посередньо піддержувала опозиційну християнську демократичну партію, яка, як відомо, програла вибори 5-го жовтня проти партії Гельмута Шмідта, що вийшов переможцем у тих виборах.

Папа також відбув конференцію з представниками жидівської громади в Німеччині, як теж зустрів польську делеґацію, яка прибула з Польщі. Папа рівнож заатакував „імперіялізм, агресію, поневолення, експлуатацію і колоніялізм", що їх конечно треба усунути.

Хоч, назагал, німецькі протестанти були надзвичайно ввічливі при всіх зустрічах з Папою, вони не скривали свого розчарування з його візити, головно з браку певних позитивних кроків в справі привернення церковної єдности. Деякі протестантські провідники твердять, що Папа вірить в остаточне з'єднання німецьких церков, але йому перешкоджає в тому—брак досвіду з протестантами, тому він дуже обережний у своїх виступах і надзвичайно консервативний.

Я. Гайвас

ГОСПОДАРСЬКІ ПОЧИНИ МАЙБУТНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА

Господарське положення ЗСА було однією з головних причин перемоги губернатора Роналда Реґена у цьогорічних виборах на президента. Всі заходи президента Джіммі Картера і його уряду повернути розвиток господарського життя в корисному напрямі не дали вирішних успіхів. Хоч державна адміністрація ЗСА і її керівник Президент не мають повної свободи рішень на господарському відтинку, хоч вони в порівнянні з іншими державами значно обмежені і у важливіших господарських питаннях мусять мати відповідні ухвали леґіслятури, але все таки загал суспільства вважає власне їх найбільш відповідальними за господарське положення, а зокрема тоді, коли воно важке.

У ЗСА фактично господаркою керують приватні господарські інституції — банки, індустріяльні комплекси, торговельні заведення, дослідчі економічні інститути тощо — та їхні менаджери, але державна адміністрація може в критичних моментах при допомозі правно-адміністраційних заходів намагатися впливати на господарський розвиток. Часом це їй удається в більшій мірі, часом у меншій, а часом зовсім ні. Бували випадки, коли президенти (в найновіших часах Труман, Кеннеді) програвали справу з різними ділянками промислу, якщо намагалися перевести немилі тим ділянкам рішення, або не допустити до введення в життя їхніх рішень. Отже, однією з передумов удачі господарських ініціятив президента і його уряду є підтримка приватним сектором і загалом суспільства.

Губернатор Реґен має заповіджену широку підтримку одного й другого чинника. Своєю незмінною поставою він завжди сприяв приватному господарському секторові, а в передвиборчій кампанії цю свою поставу особливо підкреслював і протиставив з успіхом поставі президента Картера. Одначе це ще не забезпечує йому ані тривалости тієї підтримки, ані тим більше успіхів його господарських починів. Тривалість підтримки залежатиме від того, чи його заходи будуть у смак приватним підприємцям, а суспільство орієнтуватиметься на їхні успіхи. А успіхи не прийдуть легко. Господарське бо положення в ЗСА є не лише важке під сучасну пору, але є воно дуже складне, сповнене внутрішніми суперечностями та конфліктними інтересами різних господарських чинників і тому вивести його з труднощів не буде легко.

Чотири їздці економічної апокаліпси

Американська господарка найпотужніша в світі. Її потенціял майже необмежений, але вже від років триває боротьба з різними господарськими труднощами, а в першу чергу з інфляцією і тільки в невеликій мірі вдавалося їх опанувати. Сучасна рецесія, яка почалася згідно зі статистичними даними в січні цього року, після короткого тривку зазнала чималого поліпшення. Це покращання стало виразним уже десь у серпні ц. р., але є воно млявим, спорадичним і не викликало того загального підйому, який завжди був питомий виходові з рецесії.

На чотирьох відтинках як чотири леґендарні їздці Апокаліпси, бушують загрози для американської економіки. Першою з них це винятково дошкульна інфляція, яка цього року на багато переступить передбачувані вісім відсотків. Інфляція цього року осягне, або навіть переступить 13 відсотків у річному відношенні. Другою постійною загрозою є безробіття, яке поступово підноситься до вісім відсотків всієї американської робочої сили, тобто вісім мільйонів людей без праці, і виявляє воно тенденцію сезонового зросту. Третім „їздцем економічної апокаліпси" є спад продуктивности праці. Колись продуктивність американського робітника була найвищою у світі, а тепер вона далеко позаду світових показників. Вправді в останніх місяцях вона в деяких галузях дещо піднеслася, але не захопила вона цілого господарського життя. Останнім лихим віщуном для дальшого розвитку американської економіки є катастрофально високе опроцентування банкових кредитів. Після недавнього спаду відсоткова стопа знову підноситься, осягнула вона 15,5 відсотка в річному відношенні в найбільших банках і для найкращих клієнтів і заповідають її дальший зріст. Під кінець року вона може осягнути цифру 17 !

Значить з одного боку маємо зріст господарських показників, а з другого нависли над господарським життям великі загрози. В такій ситуації Роналд Реґен перебиратиме президентуру.

В основі економічна політика президента Реґена буде згідно з його неодноразовими ствердженнями — консервативною. Дехто вже тепер шукає для неї правзору в економічному консерватизмі прем'єра Великої Британії Маргарети Тачер. Є це політика „затискання пояса", здорових ощадностей, сьогоднішних обмежень в ім'я завтрішніх здобутків, рішучого елемінування всіх зайвих видатків, безоглядне підпорядкування усіх великих і малих часткових інтересів загальному добру.

Реґен є консеквентним визнавцем вільної гри господарських сил на вільному ринку. Він продовжатиме розпочату президентом Картером дереґуляцію різних ділянок; одначе в тому він може мати більші труднощі, як його попередник, бо його пов'язання з промисловими колами буде значно сильніше, як теперішнього уряду, а через те й важче буде йому протиставитися натискові близьких людей. Новий президент напевно відкине існуючі тепер добровільні державні напрямні для нормування підношення заробітних платень та цін на товари.

Новий президент фактично зобов'язався до обнижки податку, чи податкових зворотів. І тут прийде перша

(Закінчення на стор. 4)

З господарського життя

Натупний рік заповідається як рік важливих господарських рішень в ЗСА. Прихід нового уряду Роналда Реґена дасть змогу відірватися від дотеперішніх помилок і розпочати господарську діяльність без обтяження попередніми зобов'язаннями. Одначе згідно зі загальною опінією все таки подолати господарські труднощі не буде легко й немає певности, чи це вдасться. Одним з критичних відтинків буде боротьба робітників за підвишку платень. 1981 року відносно небагато головних ділянок промислу заключатиме нові платничі умови з юніями. Але серед них є і поштові працівники. Всі вони заповіли, що вимагатимуть значних підвишок незалежно від того, чи робітники піднесуть продуктивність, чи ні. Таким чином, якщо дійде до значнішої підвишки платень у тих промислах, тоді зросте інфляційна тенденція, що створить базу до дальших вимог підвишки платень.

У підвишках платень чималу ролю відіграє клявзуля автоматичного пов'язання підвишки зі зростом коштів прожиття. Така автоматична клявзуля може довести до несподіваних наслідків, які важко передбачити, а опісля ще важче усунути. Наприклад 1948 року з ініціятиви тодішнього президента Дженерал Моторс Чарлза Вілзона введено в тій компанії клявзулю про достосування коштів праці-робітничих платень і всіх додатків, як забезпечення, пенсійний фонд тощо — до коштів прожиття. За тридцять років платня робітникові в Дженерал Моторс зросла з 1,50 в 1948 до 18,60 в третьому кварталі 1980 року. Ця платня не лише причиняється до приспішування інфляції, але вона є одним з головних причин катастрофального сучасного стану американської автомобільної промисловости, яка ввійшла в стан кризи, бо ані не дорівнює якістю виробів закордонній продукції, ані не витримує конкуренції з нижчими цінами тих чужих виробів. Очевидно, мови не може бути про те, щоб робітники зреклися здобутих привілеїв. Це останньо стається досить часто, але щойно в обличчі банкрутства фірм, коли робітники поступаються, щоб врятувати свої варстати праці.

Кінець листопада 1980 приніс ще одну несподіванку „аномалію" американській економіці. Дотепер економісти вважали, що зріст відсоткової стопи спричинює застій на біржі, спад попиту, з огляду на те, що банки платять вищі відсотки, а за позички на закуп біржевих паперів треба платити ще більші відсотки. Цим разом сталося навпаки. Банки піднесли відсоткову стопу для першоклясних клієнтів до 17 у річному відношенні, а стаки на біржі всупереч дотеперішнім „законам" так само швидко зростали в цінах, щоб осягнути давно неосягнений показник 1000.

Постійний зріст цін на нафтову ропу не лише захитує міжнародну господарку й ставить слабо розвинені країни перед небезпекою господарської катастрофи, але й деяким продуцентам ропи приносить значні ускладнення. Одною з причин революції в Ірані були величезні суми отримувані за ропу, за які уряд шаха пробував приспішено індустріялізувати країну, до чого не було приготоване населення й що викликало соціяльні ферменти. В подібному стані можуть опинитися й інші головні продуценти ропи, в першу чергу арабські. Швидке багатіння одних, соціяльне зрушення в інших, заломання дотеперішніх норм і життьових звичаїв витворюють зміни в житті, що їх державна система не завжди може мати під контролею. Наприклад, Савдійська Арабія заплянувала протягом найближчих п'яти років, тобто до 1985 року, розбудувати економіку країни, інвестуючи в тому часі додатково 240 більйонів долярів. А коли додати до цього кошти на зброєння, то разом 400 більйонів долярів. Ті величезні суми приведуть до величезних духових і соціяльних пересунень у тій країні і багато дослідників сумніваються, чи сучасна савдійська система зможе їх засимілювати й опанувати. Щораз більше дослідників побоюються заворушень і зламів, як це сталося в Ірані. Тим більше, що в тій відсталій країні причин до цього вже й тепер не бракує.

Ділянка за ділянкою у світовій торгівлі входять в період критичних заломань. Протягом останніх десятиріч хемічна промисловість у різних країнах була швидко розбудована до крайніх меж. Особливо ділянка синтетичних виробів привернула до себе увагу. Американські, англійські, німецькі, японські й інші промислові спілки будували цілі хемічні комплекси в різних країнах. А тепер приходять наслідки того. Хемічних виробів щораз більше, конкуренти множаться, а ринки збуту зростають значно повільніше. На хемічному ринку загрожує така конкуренційна боротьба, що економічні дослідники побоюються банкрутства і заломань.

Іван Флис

головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(II)

(5)

Але ще були інші справи, які мене турбували. Тому я написав до д-ра Добрянського такого листа:

Дорогий Докторе Добрянський!

Прохаю Вас про посередництво для скликання засідання Екзекутиви УККА і розгляду таких наглих справ:

1. Підтвердження Вашої кандидатури на пост президента УККА.
2. Схвалення рекомендації відносно предсідника і президії Конгресу.
3. Висилка запрошення Світовому Конгресові Вільних Українців та пошанування рішення, що його винесла його президія.
4. Запрошення дисидентів на Конгрес.
5. Вибір майстра церемонії для конвенційного бенкету.

Ви можете відкликатись на мене як того, що домагається скликання Екзекутиви для названих вгорі цілей.

Ми вважаємо, що названі вгорі справи повинна вирішити Екзекутива, як це практиковано в минулому, і не Конвенційний Комітет, повновласті якого є обмежені.

Лист датований 26-го вересня 1980.

Мені пощастило, бо я одержав таку відповідь від д-ра Добрянського, датовану 3-го жовтня 1980 року. (Думаю, що буде ліпше подати тут цю відповідь в англійському оригіналі й українському перекладі):

Dear John:

Thank you for your letter of September 26 and the points you raise. Our office was contacted immediately to further re-check the points (2-5) and to convey my understandings, not to mention my inability at this time to leave this area if this were necessary.

Since your last letter I received many calls on several of the additional points in your current one. I checked on these and found that each has been attended to in accordance with guidelines set at our last executive meeting, as well as the one in June. I attended these meetings in full and through the re-checks had my understandings confirmed. When I see you in Philadelphia, I'll explain in full.

Looking forward to a convention stressing unusual unity and to seeing you again — all the best.

Дорогий Іване!

Дякую Вам за Вашого листа з 26-го вересня та за пункти, що їх Ви видвигаєте. Ми негайно сконтактувалися з нашою канцелярією для дальшої додаткової перевірки пунктів (2-5) та для передачі мого розуміння не згадуючи вже про мою неспроможність у цьому часі виїхати з цього району, якщо це було б конечне.

Від часу Вашого останнього листа я одержав багато звернень у справі численних додаткових пунктів у Вашому поточному. Я їх перевірив і ствердив, що кожний з них був полагоджений згідно з напрямними, встановленими на нашому останньому екзекутивному засіданні, як також на засіданні в червні. Я був приявний на тих засіданнях повний час і після додаткової перевірки ствердив правильність мого розуміння. Я це виясню вповні як побачу Вас у Філядельфії.

Наперед радіючи конвенцією, яка наголосить надзвичайну єдність, та з черговим побаченням з Вами — на все добре

Я знаю, що я народився в малому селі Підсоснів у Галичині. Але я провів багато років в американських школах і хоча я не вважаю себе за експерта, але я думаю, що я розумію англійську мову таку, якою говорить звичайний американський люд. Але повірте, що я не міг збагнути суті того, що добрий доктор пробував сказати. Також ніхто в нашій канцелярії не розумів. А Ви розумієте?

Все більше і більше виходило на яву, що жеребок уже кинено і вже ніщо не могло змінити майбутнього курсу подій. Одержані листи були тільки намаганням заспокоїти моє занепокоєння навислою загрозою.

Перший день Конгресу

Заки почнемо обговорювати події першого дня Конгресу, треба згадати, що реєстрація делеґатів почалася того ж дня рано. Проте, це не була сама тільки реєстрація вже затверджених кваліфікованих делеґатів. Делеґатам дозволено „кваліфікуватись" (заплатити свої власні членські вкладки за три роки, заплатити вкладки за три роки від організації, яку він мав репрезентувати і пред'явити свої повновласті для репрезентації своєї організації), хоча така реєстрація і кваліфікованість мала— згідно з рішенням Екзекутиви — закінчитись у вересні 1980 року. Всупереч такій постанові, делеґати реєструвались і кваліфікувались ще і в третьому дні Конгресу, 12-го жовтня 1980.

Конгрес відкрив президент УККА д-р Лев Добрянський. Було зворушливо. Відспівано американський і український національні гимни. Архиєпископ Марко з Української Православної Церкви провів зворушливу молитву, благаючи Господа допомогти нам провести цей Конгрес в єдності та братній любові.

Пан Мазур, забувши, що він не є головним промовцем на Конґресі, подав огляд історії досягнень УККА, закінчивши свою тираду окликом: „Нехай це буде Конґрес переможців!" Насувався запит: „Переможців" над ким?

Пан Мазур тоді приступив до вибору Президії Конґресу. Лев Футала негайно схопився на ноги і в цій же хвилині дістав голос. Він прочитав приготований список кандидатів: д-р Богдан Футей на предсідника, Павло Дорожинський, Микола Семанишин і Іванна Рожанковська на заступників предсідника, Орест Процюк і Петро Байбак на секретарів і так дальше.

Д-р Роман Барановський з Асоціяції Українців Америки запропонував інший список кандидатів із д-ром Романом Дражньовським, головою Шкільної Ради, у проводі. Але прийшло до деякого замішання, як виявилося, що д-р Барановський свого списка кандидатів не узгіднив з ними Список відразу був засуджений на провал.

В Конґресовій залі виникло загальне безладдя як деякі делеґати почали домагатись, щоб перед вибором Президії схвалити правильник нарад. Пана Мазура обвинувачувано, що він не знає як проводити Конґресом. Він заплутався. Пані Маруся Бек встрибнула у цю словну рукопашню. В. Мазура вирятував з халепи Ігнат Білинський, закликаючи до спокою і порядку та пропонуючи порядок поступування. Його спокійне арґументування хвилево охолодило темпераменти. Іван Мазур знову заплутався як його поінформовано, що порядок нарад повинен бути схвалений перед вибором Президії Конгресу. Попавши в „тарапати", він завжди поглядом звертався до д-ра Аскольда Лозинського, що вештався біля нього із своїми процедуральними і суттєвими порадами.

Таємне голосування належить до американської традиції. Це інституція. Кажеться, що таємне голосування нікому не може пошкодити. Пан Мазур не звертав жадної уваги на вимоги делеґатів, щоб Президію Конґресу вибирати таємним голосуванням.

(Продовження буде)

ПРЕДСТАВНИКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ СКРАЙНЬОЇ організації Ку Клас Клену пробували продістатись до канадської телевізії і там пропагувати свої ідеї. Канадське суспільство, своєчасно зорієнтувалось і почались масові протести, так, що навіть ті телевізійні станції, які вже були погодились на передачі Ку Клакс Клену, відкликали їх.

ПРИЄДНАЙТЕСЬ ДО ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ УНСОЮЗУ! МЕТА: 2,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ВСТУПАЙТЕ В РЯДИ НАЙБІЛЬШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ РОДИНИ У ВІЛЬНОМУ СВІТІ!

Вісті з українського Риму

СВ. СОФІЯ

По дорозі з Риму на захід, в напрямі летовища, з'їжджаючи вдолину з невеличкого горбка, перед очима подорожнього з-поміж римської зелені виринає маєстатична будівля патріяршого храму Св. Софії — Божої Премудрости. Її контури й золоті бані — це майже точна копія, у зменшеному маштабі, українського собору того ж імени в Києві. Її побудував князь Ярослав Мудрий на початку XII століття. Цей чудовий римський храм також всередині наслідує київську Св. Софію своїми золотими мозаїками, які є твором українського мистця-іконописця світової слави — Святослава Гординського.

Побіч цього храму розміщений будинок Українського Католицького Університету св. Папи Климента. Св. Климент, третій з черги наслідник св. апостола Петра як єпископа Риму, був засланий імператором Доміціяном до далекої України на побережжя Чорного моря, де він помер як мученик в 101 році. Св. брати Кирило і Методій з Царгороду віднайшли його мощі в 861 році та потім перенесли їх у Рим. Голова-череп святого Папи-мученика зісталася в Україні і нею поставляли-благословляли нововибраних єпископів в Русі.

Площу, на якій побудовані Св. Софія і УКУ, набув Патріярх Йосиф в 1964 році. Вона межує із Папською Українською Малою Семінарією, побудованою в 1958 році стараннями добродія українців — кардинала Євгенія Тіссеранта. Блаженніший купив цю площу, коли вона була ще на відкритому позаримському просторі у віддалі двадцяти хвилин їзди автом від базиліки св. Петра, ніби на безлюдді, й тому дехто похитував головою із здивуванням. Сьогодні ці надбання Патріярха оточені вже модерними будівлями і мешканевими кварталами й ціла околиця довкола розвивається в одну з модерніших мешканевих дільниць Вічного Міста.

СЕМІНАРІЯ СВ. СОФІЇ

У будинку УКУ міститься світовий осередок цієї наукової і виховної інституції — твору Патріярха Йосифа, яка працює теж через свої Філії у Вашінгтоні, Філядельфії, Чікаґо, Буенос Айресі, Монтреалі і в Лондоні. Цією науковою установою провадить під цю пору проректор архимандрит д-р Іван Музичка, провідник студій у Семінарії Св. Софії.

У приміщеннях УКУ існує від кількох років також Семінарія львівської Архиєпархії Св. Софії. Наміром Патріярха Йосифа було поставити окремий будинок для цієї Семінарії на цьому самому терені, більша частина якого ще незабудована, але він не міг здійснити цього пляну через брак грошових засобів. Ректором Семінарії є архимандрит д-р Іван Хома, духовником — архимандрит Любомир Гузар, а економом — о. Петро Стецюк. Монахині Чина св. Василія Великого, які жертвенно провадять домашнє господарство, віддзеркалюють світовий характер української Церкви: настоятелька — С. Хризанта, ЧСВВ, українка із ЗСА; С. Теодора, ЧСВВ, з Арґентини і С. Мелетія, ЧСВВ — хорватка з Югославії.

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД У РИМІ

У дні першого листопада українська громада влаштовує щорічно поминальне Богослуження за Митрополита Андрея і всіх поляглих за волю України. В українській Папській Колеґії св. Йосафата цього року Богослуження служив Владика єпископ Мирослав Марусин, співслужили отці настоятелі — ченці Чина св. Василія Великого і питомці. У храмі Св. Софії дзвеніла побожна пісня з уст семінаристів Св. Софії і також сусідньої Папської Малої Семінарії, єдиної правдивої української середньої школи у світі, де все навчання відбувається в українській мові. В ній підготовляються, під дбайливою опікою ОО. Салезіян Дон Івана Боска, українські хлопці з Европи й Америки, які потім переходять до вищих семінарій і університетських студій.

Архієрейську Літургію в Св. Софії відправив Владика Мирослав Любачівський — Архиєпископ-Коадьютор, співслужили йому єпископи — Кир Ісидор Борецький (Торонто) і Кир Іван Прашко (Австралія) та архимандрити — Іван Хома, Любомир Гузар, Віктор Поспішил, Іван Музичка; крилошанин — д-р Дмитро Блажейовський і д-р Іван Дацько; о. директор Володимир Гринишин і Роман Мазяр від ОО. Салезіян; віцепостулятор процесу канонізації Слуги Божого Андрея — о. д-р Степан Гарванко; дияконував о. Євген Небесняк, Салезіянин. Церковний спів виконали питомці обох Семінарій із допомогою Сестер Василіянок і Сестер св. Анни.

Після євангелії проповідував Коадьютор Блаженнішого Архиєпископ Кир Мирослав про поляглих за волю України в 1918 році та ставив їх за великий зразок правдивої християнської любови до батьківщини. Вони і Митрополит Андрей є прикладом, який і нам треба наслідувати. Кир Мирослав згадав про братів, які терплять на каторгах у ворога українського народу, та, не зважаючи на те, що й наймогутніші держави, як ЗСА, не можуть їм допомогти, надію на поміч Владика покладає на Бога. Він подякував їм за їх героїчну стійкість серед переслідувань, бо вони є для нас сильним прикладом і духовним капіталом.

Архиєпископ Любачівський служив також у неділю, 2-го листопада, Св. Літургію у Ватиканській радіовисильні у програмі для України та повторив ці самі слова для наших братів.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА

По архиєрейській Літургії була Панахида за Слугу Божого Андрея Шептицького і єпископа Теодора Ромжу, який загинув як єпископ Мукачева мученицькою смертю 1-го листопада 1947 року, та всіх поляглих за волю України. Преосвященний Ісидор прикінці згадав у своїм слові великого подвижника Кир Андрея і мученика Кир Теодора та висловив своє переконання, що їхню працю продовжує жертвенно, йдучи їх слідами, Блаженніший Патріярх Йосиф, який не міг бути присутнім у цій торжественній хвилі.

ІНАВҐУРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОГО РОКУ

По поминальній Св. Літургії відбувся в авлі університету акт інавґурації шкільного-академічного року УКУ. Проректор архимандрит д-р Іван Музичка відкрив врочисту хвилину 17-го академічного року УКУ в Римі. Він пригадав у своєму слові, що ця установа основує свою працю на молитві і твердому упованні на Божу поміч, підсилену благословенням свого засновника Блаженнішого Йосифа.

Інавгураційну лекцію прочитав професор УКУ о. крилошанин І. Дацько — особистий секретар Блаженнішого, на тему, яка є продовженням дисертації, якою він здобув в 1974 році докторат теології на відомому богословському факультеті університету в Інсбруці (Австрія) — „Про джерела екуменізму в Митрополита Андрея Шептицького".

Ів Конгар, широковідомий у світі католицький богослов і екуменіст із Франції, назвав Кир Андрея „великим піонером сучасного екуменізму". Праця для зближення Церков була пасією життя Митрополита та спочивала на солідних христологічних і пасторальних основах. Він удержував тісні зв'язки із провідними представниками початкового екуменізму свого часу, як з Володимиром Солов'йовим, хорватським єпископом Й.Ю. Строссмаєром Аврелієм Пальмієрі, лордом Галіфаксом, кардиналом Мерсіє, і багатьма іншими. Впливала на нього діяльність перших із новітніх папів, що простягали братню руку до християн нез'єдиненого Сходу — Лева XIII і Пія X, про якого д-р Дацько згадав, що він потвердив патріярхорівну власть Києво - галицької Церкви, коли доручив Кир Андреєві словами „Утере юре туо" (Вживай твого права) працювати на теренах царської Росії і України.

Архим. Віктор Поспішил

У ЛАС ВЕҐЕС, ДЕ В „ГРЕНД-ГОТЕЛІ" переважно від диму загинуло понад відімдесят гостей минулого тижня, окружний прокуратор переведе слідство, чи ця будівля MGM була вивінувана відповідними водними запобігачами від вогню, як цього вимагали правили будівництва в 1973 році, коли її було здано в експлуатацію.

АРЕШТИ Й СУДИ ОБОРОНЦІВ ЛЮДСЬКИХ прав і свободи сумління зростають в СССР. Як подає організація допомоги віруючим в СССР „Слов'янська місія", головна квартира якої знаходиться в Стокгольмі, Швеція, совєтський суд засудив на сім років важких робіт і п'ять років заслання пастора Пентекостальної Церкви в СССР, яку уряд переслідує дуже суворо, Ніколая Ґеретоя. Пастор Ґеретой вже перед тим відбув присуд за свою релігійну діяльність. Побут у совєтських тюрмах і концентраційних таборах остаточно зруйнував його здоров'я. Після виходу з тюрми він продовжував свою пасторську діяльність, за що його знову засуджено. Стан здоров'я пастота Ґеретоя такий, що він мусів би перебувати в лікарні.

АРАБСЬКІ СТУДЕНТИ єдиного арабського університету в Ізраїлю Бір Цайт, який находиться на північ від Єрусалиму, далі ведуть започатковані на початку листопада цього року демонстрації. Ізраїльська поліція змінила свою тактику в поборюванні демонстрантів, які викликають публічні замішання та нищать будинки тощо. На початку поліція вживала пальної зброї, наслідком чого чимало студентів було ранено. Одначе вживання пальної зброї викликало великі протести в світі і тепер поліція вживає тільки слізні гази. Університет ще й далі замкнений і покищо влада Ізраїля не дає згоди на його відкриття, побоюючись зміцнення студентських виступів.

Вісті з Учительської Громади

Товариство Учительська Громада обходитиме в цьому році 30-річний ювілей своєї жертвенної праці для добра громади і української дітвори.

Після приїзду останньої української еміґрації до Америки, кількоро ентузіястів, між ними і Юлія Назаркевич, заснували школу українознавства в Чікаґо, яка під проводом Учительської Громади дуже успішно проіснувала до 1978 року і з роками розрослася до найбільшої і найліпшої школи в діяспорі.

Наука завжди була поставлена на найвищім рівні. Численні щорічні візитації і інспекції виказували якнайкраще призвання для школи і проводу. Дітям вщеплювано український дух і християнське виховання, як провідну ідею їхнього життя.

Наука тривала 11 років і закінчувалася матурою. У загальному — коло 600 випускників із добрим знанням мови, літератури, історії і культури були доказом високої якости школи.

Два роки тому, після бурхливих заходів, школа перейшла під патронат товариства Рідна Школа. Хоч спонзорство школи українознавства вже не належить до Т-ва „Учительської Громади", однак вона живе і діє.

Із зібраних фондів управа Учительської Громади розподілила 3,000 на такі громадські цілі: Енциклопедія Українознавства — 1,000 дол.; Українознавчі Студії в Гарварді — 500; школа св. о. Миколая — 200; по 100 долярів: Український Вільний Університет; Український Національний Музей; Видавництво „Смолоскип"; допомога для дітей у Бразилії; по 50 долярів: ОПЛДМ (дитяча література) і о. Прийма з Люрду. Крім цього ще й інші організації дістали допомогу.

Управа дістала численні подяки, листи і грамоти з цілої діяспори від різних організацій за щедрий дар.

12-го жовтня ц. р. відбулися загальні збори Т-ва Учительська Громада. Під час нарад розвинулася широка дискусія. Нарадами проводила Ірина Дмитерко.

Головою нової Управи вибрано Юлію Назаревич, яка подякувала за вибір і звернулася до молодих учителів, щоб вступали в члени Учительської Громади, і до членів — з проханням про співпрацю.

До нової Управи ввійшли: Віра Зельвак — заступниця голови, А. Мудра — скарбник, Городиська — бібліотекарка, А. Білинська — господарська референтка, Л. Зарицька — секретарка. Контрольна комісія: Я. Берестянський, С. Орищук, М. Губчак. Суд чести: М. Дубицька, С. Чушакова, Л. Хойнацька.

Новій Управі бажаємо й надалі успішно продовжати корисну працю для добра громади.

Леонтина Зарицька

ЩОБ ДІТИ НЕ ЛЯКАЛИСЯ ДЕНТИСТА

Донецьк. — У цьому місті відкрилася стоматологічна поліклініка, єдина цього роду в Україні, яка щорічно обслуговуватиме 75,000 дітей, інформує київська „Радянська Україна".

Незвичайність цієї поліклініки у цьому, що діти майже не чують дзижчання борувальної машини і, не вспівши налякатися, встають з дентистичного крісла з вилікуваним зубом. Усе лікування зубів відбувається ось так: в коридорі поліклініки несеться весела дитяча пісня; дитину саджають в крісло, де біля кожного з них, можна побачити навушники. Одягнувши їх, дитина чує крізь них казку і захоплена нею, не звертає уваги як лікар тим часом — „робить свою справу", — пише газета.

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Улюбленої і Незабутньої, Одинокої ДОНЕЧКИ

бл. п. АННИ ГАНУЩАК-ТУПИЦЬКОЇ

буде відправлена за упокій її душі

СВЯТА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ

в понеділок, 8-го грудня 1980 р., о год. 7-ій веч.
в церкві св. о. Миколая в Боффало, Н. Й.
при вул. Філмор і Онайда

Родина просить Приятелів і Знайомих взяти участь у згаданих вище Богослуженнях.

Тато і Мама — ДМИТРО й ЕВА ГАНУЩАК
Брат — БОГДАН з родиною
Брат — МИХАЙЛО з дружиною
Муж — ВОЛОДИМИР з дітьми НАТАЛКОЮ І ВОЛОДИМИРОМ

В пам'ять бл. п.

ОЛЕКСАНДРА ТОМОРУҐА

довголітнього члена Управи Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку та Батька б. голови Клюбу п. Ярослава Томоруґа

Управа та поодинокі Члени Клюбу зложили 125 00 долярів на Український Музей в Ню Йорку.

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОМУ!

Опечаленій Родині висловлюємо наше щире співчуття.

Управа УСК-у

Ділимося сумною вісткою з Друзями — Данціґерами, що дня 22-го листопада 1980 року відійшов з цього світу, в Торонто, Канада, наш Колеґа

бл. п. дипл. інж.

ЄВГЕН ПАСТЕРНАК

родом з Підляшшя, кол. член „Основи" і К! „Галич", автор праць: Нарис історії Холмщини і Підляшшя та Україна під большевиками.

ПОХОВАНИЙ 26 листопада в Торонто, Онт., Канада.

Шановній Дружині Покійного висловлюємо наше глибоке співчуття.

ТОВАРИШІ ДАНЦІҐЕРИ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ мого Найдорожчого МУЖА

бл. п.

АНДРІЯ ПАНЬКОВА

буде відправлена

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 5 грудня 1980 р., о год. 7:15 ранку
в церкві св. Ів. Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Про молитви за спокій душі Покійного, просить засмучена —
дружина — АНАСТАЗІЯ

Господарські почини...

(Продовження зі стор. 2)

важлива проба для нього: чи податкові полегші будуть спрямовані в першу чергу для піднесення закупної сили консумента, чи для зміцнення резерв великого промислу. Президент Реґен послідовний прихильник вільної торгівлі у світі, але йому прийдеться протиставитися протекціоналістивним вимогам різних ділянок американського промислу, які не всилі витримати закордонної конкуренції ні під оглядом цін, ні якости виробів.

Одним з найважливіших елементів господарської політики сучасности є енергетична проблема. Тут прийдеться новому президентові перейти від передвиборчих гасел у роді „ми проти заощаджування енергії, але за збільшенням її постачання", бо для президента Реґена як і для президента Картера на першому місці буде забезпечення енергії для найконечніших потреб та для виповнення мінімальних стратегічних резерв. Одначе винайм державних теренів для пошуків і буріння за нафтою, як і злагіднення екологічних вимог для новобудов нуклеарних електростанцій будуть при Реґенові значно вигідніші, як за президентури Картера.

Особливе місце в економічній політиці Реґена займає зміцнення й розбудова оборонного потенціялу ЗСА. На жаль, губернатор Реґен, як і багато інших, звертає головну увагу на матеріяльний і технічний бік тієї проблеми: удосконалення й збільшення узброєння й оборонну технологію. А в ЗСА основна потреба в піднесенні оборонного потенціялу є не так в матеріяльно-технічному вимірі, як у моральній поставі суспільства й одиниці, організації оборонних сил країни, їхній готовості, рішучості й цілеспрямованости командування, а насамперед у вимозі принципової й виразної постави державного керівництва, яке всі партикулярні групові, бізнесові й професійні інтереси підпорядковує інтересам держави і цілого народу.

Губернатор Реґен неоднаразово повторяв, що боротьба з інфляцією та з господарським хаосом, породжуваним нею, буде підставою його господарської політики. Це зміцюватиме його намагання обнижувати видатки на державну адміністрацію. Але впарі з тим президент мусить дбати, щоб державна система міцніла, скріплювалася, щоб державні органи були на висоті зростаючих внутрішніх і світових завдань. Виелемінування непотрібних видатків, неоправдані проєкти й пляни, про що постійно говорить губернатор Реґен, вимагатимуть його стійкої постави й цього йому напевно не бракуватиме. Так само як збалянсування державного бюджету навіть коштом різних жертв з боку одиниць і суспільних груп, стабілізація американського доляра напевно знайдуть підтримку американського суспільства. Американське суспільство очевидно бачить і розуміє, що міцна економіка є доброю базою для успіху мирової політики уряду. Мир у світі можна зберегти й змушувати до його пошанування такі агресивні й авантюрничі елементи, як керівництво СССР, тільки силою. Моральною і матеріяльною силою.

В ОКЛЕНДІ, КАЛІФОРНІЯ, ДЛЯ ОХОРОНИ місцевої військової бази найнято цивільну сторожу, а не військову, з економічних міркувань. Речник Армії сказав у середу, 26-го листопада, що військовій варті за ту саму працю треба б було заплатити 6.5 мільйона долярів, коли „цивілі" зроблять ту саму працю за 3.5 мільйона дол. Досі тут несли службу 24 не-військових вартових і 41 вояк.

Останній шлях св. п. Є. Скасків

Ґлен Спей, Н. Й. /І. Д./ — Ввечері, в год. 9.40, в понеділок, 10-го листопада цього року, заснула вічним сном св. п. Євгенія з Дурбаків Скасків, дочка, дружина і мати священика, на 95-му році життя, у шпиталі в Порт Джервіс, Н. Й. Сестрицтво св. Ольги при церкві св. Володимира у Ґлен Спей ввечері 12-го листопада в похоронному заведенні Ґрея відмовило вервицю під проводом Е. Мартинця. Потім о. митрат Д. Бутринський, о. радн. Ст. Клепарчук, о. протопресвітер Б. Волошин і о. крил. Ю. Ковальський відправили парастас. Дякував М. Добош.

У четвер, 13-го листопада, в 9-ій год. о. крил. Ю. Ковальський відслужив похоронні відправи, після чого домовину привезли до церкви у Ґлен Спей. Тут відправили Панахиду і Службу Божу: о. митрат Д. Бутринський, протопрес. Б. Волошин, о. протопрес. Т. Бариляк, о. крил. Б. Смик, о. Крил. Ю. Ковальський і о. Б. Скасків. Співав мішаний хор. Представник Владики Василя о. прот. Б. Волошин попрощав Покійну від Владики, який був тоді на конференції єпископів ЗСА, підкреслив її вплив на сина, який став священиком. Це добрий приклад для всіх українських матерів.

Пізніше о. митрат Д. Бутринський згадав небуденні прикмети Покійної, яка продовжувала традиції священичих родин. Була матір'ю не тільки для своїх дітей, але й для дітей двох померлих братів-священиків і парафіян. Багато працювала, багато помагала іншим, багато перетерпіла, багато молилася, щоб її син став священиком, і її молитви увінчалися успіхом.

На цвинтарі у Ґлен Спей після відправи над могилою зворушений син о. Б. Скасків подякував усім за участь у похоронах. Д-р О. Ничка в теплих словах попращав Покійну від Громадської Ради. У похоронах взяло участь понад 120 осіб.

Господарем тризни в ресторані Ляховича був інж. Т. Дурбак. О. крил. Б. Смик, сусід з Рогатина, пригадав гостинний дім Скаскових у Дібринові, де Покійна, дружина священика, була душею товариства. І. Дурбак, родич Покійної, згадав, що відійшла найстарша з роду Дурбаків, одна з найстарших наших їмостей, що відіграли таку почесну ролю в житті українських парафій, продовжуючи світлі традиції священичих родів. Вона жила не для себе, але для родини, широкого кола приятелів і парафіян Божикова, Кутовець і Дібринова. На еміграції в Ляндеку, Ютиці, Детройті, Вашінгтоні та Ґлен Спей підтримувала товариське життя, що мало додатній вплив. Вона була справді унікальною їмостею, другою мамою багатьох, притягала багато гостей, і так радо їх приймала. Вміла незвичайно цікаво розповідати, мала неабиякий письменницький хист, одначе, із-за постійної праці не могла присвятити більше часу на писання. Залишила деякі спомини, як, наприклад, про рідне село Вівся на Підгаєччині. Прочитав я деякі цікаві місця тих споминів. У цьому селі в 1915 році стояли УСС. Поет Микола Голубець написав там поему „Ой нагнувся дуб високий". Михайло Гайворонський скомпонував мелодію, і так постала 65 років тому популярна стрілецька пісня, яку так любила Покійна. Зібрані відспівали цю пісню туги й любови в пам'ять Покійної.

Мгр Т. Царик з Вашінгтону пригадав гостинний дім Скаскових, де гостювало багато визначних людей, між іншими, В. Мороз. Покійна була завжди душею товариства. Отець крил. Ю. Ковальський, внук брата Покійної, із вдячністю згадував про доброту Покійної, бо був немов її адоптованим внуком. Вона прищепила йому культ Богородиці, що був провідною зорею її життя. Мгр М. Кобрин у зворушливих словах, як „адоптований син" Покійної, подякував за її добре серце та гостинність. Вкінці о. Б. Скасків тремтячим від зворушення голосом згадав, що Покійна щодня приймала Св. Причастя. Вона залишила спомини „Жемчуги". Сердечно дякував усі священикам, хорові, промовцям, усім учасникам похоронів. Молитвою закінчено тризну.

Соняшного чудового осіннього дня відбулися ці небуденні похорони унікальної людини, яка стільки сонця внесла в життя своїх рідних, знайомих і парафіян.

Покійна залишила дочку Любу Юрків з чоловіком Степаном, сина о. Богдана Скаскова з дружиною Мирославою, внуків, правнуків і численну родину в Україні, Америці й Арґентині.

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

З уваги на закінчення біжучого року, Адміністрація просить всі Товариства чи поодинокі особи, що довгують за оголошення, вирівняти їх конечно найпізніше

до 20-го грудня 1980 року

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ЖІНОЧА ВІДБИВАНКОВА ДРУЖИНА „Ч. СІЧ" ЗДОБУЛА ТРОФЕЙ ВІЦЕЧЕМПІОНОК

У неділю, 16-го листопада ц. р., в залях Технічного Інституту в Нюарку відбувся черговий відбиванковий турнір, в якому взяли участь 8 із 9-ти зголошених „А"-клясових дружин з різних міст стейтів Ню Джерзі, Ню Йорку і Коннектикат. Цей турнір був санкціонований Відбиванковою Асоціяцією ЗСА і ним займався провід відбиванкового району Ґарден - Емпаєр. Напочатку змагання проходили круговою системою в двох рівнорядних підгрупах, по три сети, після закінчення яких в півфінальних грах зустрінулися дружини, що зайняли два чолові місця у своїх групах. Дружина УСВТ „Ч. Січ" перемогла клюб „Ню Кенон" — 3:0; Савт Орандж — 2:1 і Рінґвуд — 3:0, у висліді чого впевнено зайняла перше місце.

Кінцевий показник ігор підгрупи мав такий вигляд: УСВТ „Ч. Січ" — 8:1 сетів; Ню Кенон В.К. — 4:5; Савт Орандж — 3:6; Рінґвуд В.К. — 3:6.

У півфіналі наші дівчата перемогли відому на сході ЗСА чільну дружину Ріджвуд, вислідом — 15:10, 15:13. завдяки чому забезпечили собі звання віцечемпіонок турніру. У фінальній зустрічі за Трофей чемпіонок українки зазнали єдиної поразки в цьому турнірі — 9:15, 11:15 і цим самим залишилися на другому місці, що треба вважати за добрий осяг. Минулорічні чемпіонки УСЦАК показали гарну і ефективну гру, в якій відзначилися Марійка Ганич, Ірка Дармохвал, Петруся Котляр, Ірка Паславська, в офензивних акціях і стинках, та Соня Моравська, Марта Бояр і Марта Коп, в дефензиві. В складі дружини ще не змогли виступити з різних причин: Христина Басняк, Дарія Твардовсьда, Люся Тицька і Леся Котляр.

ЧОЛОВІЧА ДРУЖИНА ВЗЯЛА УЧАСТЬ В ТУРНІРІ УНІВЕРСИТЕТУ РАТҐЕРС

У суботу, 15-го листопада ц. р., чоловіча дружина започаткувала свій відбиванковий сезон в турнірі університету Ратґерс, у якому взяло участь дев'ять чолових дружин із східніх ЗСА та Канади. З найбільш відомих клюбів слід згадати „Бака" (збірна найкращих змагунів стейтів Ню Йорку, Пенсильвенії і Массачусетс); дружина Ратґерсу, яка остаточно здобула Трофей турніру, клюби Вест Сайд, Н. Й., Савт Рівер (білоруси). З Канади — „Ляваль" і „Інтернешенал", обидва з Монтреалю.

„Ч. Січ" цим разом не осягнула замітного успіху. В складі дружини бракувало Д. Емича, який несподівано занедужав, братів Павла і Данила Гунчаків, які саме в тому дні відбували фінальну гру в дружині копаного м'яча своєї школи, та М. Ляцуки, який перебував на виїзді поза Нюарком. У змаганнях цього турніру двоїлися — Нестор і Маркіян Паславські; жертвенно грали Юрко Темницький і Богдан Іваськів, добре себе показав новий змагун Кольман, але з рештою слабших відбиванкарів в цьому „АА" турнірі більшого осягу не можна було здобути.

З прикрістю доводиться нам відмітити, що в той час, коли УСВТ „Ч. Січ", єдина, репрезентує українців у Відбиванковій Асоціяції, у складах багатьох неукраїнських дружин виступає ряд добрих українських відбиванкарів, які могли б також успішно створити свою репрезентативну дружину, або виступати в існуючих українських дружинах. Виключаємо тих змагунів, що змагаються в університетській дружині Ратґерсу, стипендіяти — А. Казура (свого часу виступав в складі „Ч. Січі"); Б. Сірий (кол. юньйор УСО „Тризуб") і Р. Ленів (кол. відбиванкар СК СУМ Бостон).

У СССР росіяни насильно включають українських спортовців у свої дружини і збірні, в яких великі осяги цих спортовців ідуть на конто „матушки Росії". А тут, у вільному світі, численні українські спортовці, дуже часто сини і дочки патріотичних батьків, ідуть на службу чужим, де їм впоюють ненависть до українського організованого життя і взагалі до українства. Прикрі це, але правдиві факти з цієї ділянки українського суспільного життя, і над ними слід би застановитися батькам і Проводам усіх існуючих українських організацій.

УВТ „Ч. СІЧ" (НОВАКИ) — ПЕТЕРСОН „ГАВКС" НОВАКИ) — 1:0

У суботу, 15-го листопада ц. р., наймолодші „Січовики" в своїх чергових лігових змаганнях здобули перемогу вислідом — 1:0 зі своїми однолітками з Петерсону. Переможнього ґоля для „Ч. Січі" здобув Олесь Василак, Склад „Ч. Січі": Чепурко, Кравчук, Б. Полянський, Понось, Олесницький, Кальба, Твардовський, Презимірський, О. Ролянд, А. Ролянд, П. Полянський, Ярема, Ґбур, Василик, Дацківський.

(от)

Вступайте в члени УНС!

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ВАСИЛЬ КУЛИК, член УНС Відд. 379 св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 4 вересня 1980 р. на 59-му р. життя. Народж. 1920 р. в Україні; членом УНС став у 1952 р. Залишив у смутку дружину Ядвіґу, синів: Богдана, Ярослава й Ореста, дві дочки: Лесю й Ларису та 2 внуків. Похорон відбувся 6 вересня 1980 р. на цвинтарі св. Николая в Чікаґо.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Семків, секр.

АНАСТАЗІЯ ЗЯТИК, членка УНС Відд. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерсі, Н. Й., померла 4 вересня 1980 р. на 70 р. життя. Нар. 1910 р. в Брукліні, Н. Й.; членкою УНС стала 1957 року. Залишила у смутку чоловіка Михайла, доньку Анну, дві сестри в Україні та одну внучку. Похорон відбувся 6-го вересня 1980 р. на цвинтарі Мт. Говп в Гейстінґс, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Кульчицька, секр.

АННА ПІЛЮК, членка УНС Відд. 73 ім. Тараса Шевченка в Провіденс, Р. Ай., померла 24 серпня 1980 р. на 83-му р. життя. Нар. 1897 р. в Яворів, Україна; членкою УНС стала 1925 р. Залишила у смутку чоловіка Івана, сина Морріса й три дочки: Ліліян, Амелію і Ольгу. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії у В. Ворвік, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!
Дмитро Василик, секр.

Ю Р І Й ГОНЧАРЕНКО, член УНС Відд. 345 ім. Б. Хмельницького в Міннеаполіс, помер 16 серпня 1980 р. на 86-му р. життя. Нар. 1894 в с. Петрівка, Харківщина, Україна; членом УНС став у 1959 р. Похорон відбувся 23 серпня 1980 р. на цвинтарі Сан Сет Меморіял в Міннеаполіс, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Каркоць, секр.

МИРОН ЕВГЕН ЛЕВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. 25 „Свобода" в Джерзі Ситі, помер 19 серпня 1980 р. на 82-му р. життя. Нар. 1897 р. в Стриганці к. Станиславова; членом УНС став у 1953 р. Залишив у смутку дружину Ярославу, сина Софрона та дочку Віру. Похорон відбувся 23 серпня 1980 р. на цвинтарі св. Андрія у Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АНДРІЙ КОВАЛЬ, член УНС Відд. 108 св. Духа в Лейквуд, Огайо, помер 20-го серпня 1980 р. на 92-му р. життя. Нар. 1888 р. у Викоти, Самбір, Україна; членом УНС став 1923 р. Залишив у смутку дружину Аґнес, сина Алберта і дочку Марію. Похорон відбувся 25 серпня 1980 р. на цвинтарі Бруклин Гайтс в Клівленді.

Вічна Йому Пам'ять!
Мик. Капраль, секр.

ДМИТРО ПРОКОП, член УНС Відд. 120 св. Николая в Аліквіппа, Па., помер 4 серпня 1980 р. на 68-му р. життя. Нар. 1912 р. в Тлумачі, Україна; членом УНС став у 1942 р. Залишив у смутку дружину Джін, сина Мирона і доньку Карін. Похорон відбувся 7-го серпня 1980 р. на цвинтарі Толідо Меморіял Парк в Сильванія, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Анна Рефт, секр.

СТЕФАН ПРИПЛЕСЬ, член УНС Від. 86 Т-ва УСК в Ню Йорку, помер 23 липня 1980 р. на 40-му р. життя. Нар. 1941 р. у Львові; членом УНС став у 1969 р. Залишив у смутку матір Марію, сестри: Марію Ірену і Христину та ближчу і дальшу родину в Польщі і в Україні. Похорон відбувся 26 липня 1980 р. на цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Ссрант, секр.

ПЕТРО ІВАНЦЬО член УНС Вдд. 367 Запорозька Січ в Рочестері, Н. Й., помер 21 жовтня 1980 р. на 52-му р. життя. Нар. 1928 р. в Провіденс, Пенсильвенія; членом УНС став у 1958 р. Залишив у смутку дружину Стеллу, дві сестри: Марію і Анну та брата Стефана. Похорон відбувся 24 жовтня на цвинтарі Голі Сепалчер, в Рочестері, Н. Й

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Попович, секр.

СТЕПАН ЛУКАШ, член УНС Відд. 63 Т-ва Січ у Форд Ситі, Па., помер 24-го жовтня 1980 р. Нар. 1919 р.; членом УНС став у 1962 р. Залишив у смутку дружину. Похорон відбувся на цвинтарі у Форд Ситі, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Турко, секр.

ДМИТРО ДОВБУШ, член УНС Відд 481 ім. Івана Франка в Карнеґі, помер 13 жовтня 1980 р. на 84-му р. життя. Нар. 1896 р. в Україні; членом УНС став 1918 р. Залишив у смутку дружину Анну, дочку Юлію і 3-ох синів: Івана, Вілліяма і Едварда. Похорон відбувся 16 жовтня 1980 р. на цвинтарі Джефферсон Меморіял Парк в Плесант Гіллс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Гелен Возняк, секр.

СТЕФАН ЛОЗОВИЙ, член УНС Відд. 356 Т-ва Карпати в Омага, Небраска, помер 23 жовтня 1980 р на 68-му р. життя. Нар. в Камінці Струміловій, Зах. Україна; членом УНС став у 1952 р. Залишив у смутку дружину Маделину та брата і сестру в Україні. Похорон відбувся 28 жовтня 1980 р. на цвинтарі Вестлови і Гіллкрест Меморіял Парк в Омага, Небраска.

Вічна Йому Пам'ять!
Олекса Продисув, секр.

АНДРІЙ СКИБІЦЬКИЙ, член УНС Відд. 176 ім Тараса Шевченка в Чікаґо, помер 26 жовтня 1980 р. на 71-му р. життя. Нар. 1909 р. в Україні; членом УНС став 1959 р. Залишив у смутку сестру в Україні. Похорон відбувся 28 жовтня 1980 р. на цвинтарі св. Івана в Гемминд, Індіяна.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Остап, секр

ІВАН ДУМЯНИК, член УНС Відд. 345 ім. Б. Хмельницького в Міннеаполісі, помер 14 жовтня 1980 р. Нар. 1927 р. в Асіо, Міннесота; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку дружину Марію, дітей і матір Василину та дальшу родину на рідних землях. Похорон відбувся на цвинтарі св. Івана в Сансет Меморіял Парк в Міннеаполіс, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!
М Каркоць, секр.

ГЕЛЕН ДУДА, членка УНС Відд. 113 св. Івана в Деррі, Па., померла 3 листопада 1980 р. на 89-му р. життя. Нар. 1891 р. в Україні; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку 3 синів: Івана, Михайла і Юрія; 7 дочок: Катерину, Мілдред, Анну, Гелен, Розелл, Іванну і Каролин; 29 внуків; 20 правнуків і сестру. Похорон відбувся 7 листопада 1980 р на цвинтарі св. Марії в Латроб, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван В. Ярчак, секр.